

СА ЈУТРЕЊА ВЕЛИКОГ ПЕТКА

ТРОПАР:

Када се славни ученици за време вечере умивањем просвећиваху, тада се безбожни Јуда, болујући од среброљубља, помрачиваше. И Тебе, праведнога Судију предаје неправедним судијама. Љубитељу новца, погледај онога који се због тога обесио; бежи од ненасите душе, која се дрзнула да тако поступи са Учителем. Према свима добри Господе, слава Теби.

на црквенословенском:

БГДА СЛАВЊИИ ОУЧЕНИЦЫ НА ОУМОВЕНІИ ВЕЧЕРИ
ПРОСВѢЩАХУСА,
ТОГДА ГДА СЛОЧЕСТИВЫЙ СРЕБРОЛЮБИЕМЪ
НЕДЪГОВАВЪ ШМРАЧАШЕСА,
И БЕЗЗАКОННЫМЪ СЪДІАМЪ
ТЕБЕ ПРАВЕДНАГО СЪДІЮ ПРЕДАЕТЪ.
ВИЖДЬ ИМѢНІ РАЧИТЕЛЮ, СИХЪ РАДИ
ОУДАВЛЕНІЕ ОУПОТРЕБИША!
БѢЖИ НЕСЫТЫА ДЪШИ, ОУЧИТЕЛЮ ТАКОВАА
ДЕРЗНѢВШІА:
ИЖЕ Ш ВСѢХЪ БЛАГІЙ, ГОСПОДИ СЛАВА ТЕБѢ.

на грчком:

Ὅτε οἱ ἔνδοξοι Μαθηταί, ἐν τῷ νιπτηρι τοῦ Δειπνοῦ
ἐφωτίζοντο, τότε Ἰουδᾶς ὁ δυσσεβής, φιλαργυριαν νοσησας
ἐσκοτιζέτο, καὶ ἀνομοῖς κριταῖς, σὲ τὸν δικαίον Κριτὴν
παραδίδωσι. Βλέπε χρημάτων ἔραστα, τὸν διὰ ταῦτα ἀγχονη
χρησαμένον, φευγε ἀκορεστον ψυχὴν τὴν Διδασκαλῶ τοιαυτὰ
τολμησασαν. Ὁ περὶ πάντας ἀγαθός, Κύριε δοξα σοί.

на русском:

Егда славнии ученицы на умовении Вечери просвещахуся,
тогда Иуда злочестивый сребролюбием недуговав
омрачашеся, и беззаконным судиям Тебе праведнаго Судию
предает. Виждь имений рачителю, сих ради удавление
употребивша! Бежи несытыя души, Учителю таковая
дерзнувшия: Иже о всех благий, Господи слава Тебе.

Антифон 1. Глас 8.

Кнезови народни сабраше се на Господа, и на Христа његова.

Реч законопреступну поставише на ме, Господе, Господе, не остави мене.

Осећања наша чиста изнесимо пред Христа, и као пријатељи његови душе наше положимо Њега ради, и животним бригама не гушимо себе као Јуда, но у одајама нашим завапимо: Оче наш, који си на небесима, од нечастивога избави нас.

Слава И сада, Богородичан:

Родила си као Дјева не познавши мужа, и Дјева си остала као Мати безбрачна, Богородице Марија; Христа Бога нашега моли, да се спасемо.

Антифон 2. Глас 6.

Отрча Јуда говорећи безаконим књижевницима. Шта ћете ми дати и ја ћу вам Њега предати? А међу онима који се договараху, сам Си стајао невидљиво саглашавајући се. Срцезналче, поштеди душе наше.

Милошћу Богу послужимо, као Марија на вечери, и среброљубља не стичимо, као Јуда, да увек са Христом Богом будемо.

Слава И сада, Богородичан:

Онога Кога си неизрециво родила Дјево, непрестано као Човекољупца не престај молећи, да од опасности спасе, оне који Теби прибегавају.

Антифон 3. Глас 2.

Због Лазаревог васкрсења, Господе, деца Јеврејска клицаху Ти Осана, Човекољупче, а Јуда безакони не хтеде да разуме.

Јовану који упита: Господе, ко је тај који ће Те издати? Тога си хлебом показао, а Јуда безакони не хтеде да разуме.

За тридесет сребрника Господе, и због целива лажног, тражаху Јудејци да Те убију, а безакони Јуда не хтеде да разуме.

На умивању твоме, Христе Боже, ученицима твојим саветовао си: овако чините, као што видите, а безакони Јуда не хтеде да разуме.

Бдите и молите се, да не паднете у искушење, ученицима твојим говорио си, Боже наш, а безакони Јуда не хтеде да разуме.

Слава И сада, Богородичан:

Спаси од опасности слуге твоје, Богородице, јер сви после Бога Теби прибегавамо као неразрушивој тврђави и заступници.

Сједален, глас 7.

На вечери ученике хранећи и разлог издаје знајући, Јуду си на њој изобличио, неисправљивост дакле његову познавајући; хотећи да сви разумеју, да си се драговољно предао, да свет отмеш од туђинца.

Дуготрпељиви, слава Теби.

Слава, И сада, цео поново.

Антифон 4. Глас 5.

Данас Јуда оставља Учитеља и прихвата ђавола, ослепљује се страшћу среброљубља, и отпада од светлости, помрачени. Јер како могаше гледати, продавши светилник за тридесет сребреника? Но нама засија пострадали за свет. Њему завапимо: Ти Кји си пострадао и састрадаваш са људима, Господе слава Теби.

Данас се Јуда прављаше побожан, и постаје стран благодати; бивши ученик, постаје издајник; у обичном целиву лукавство скрива, и владичиној љубави претпоставља неразумно тридесет сребреника,

поставши вођа безаконом већу. А ми имајући спасење Христа, Њега прославимо.

Глас 1.

Братољубље стекнимо, као браћа у Христу, а не нељубазност према ближњим нашим, да не будемо осуђени као роб немилостиви, због новаца, и као Јуда раскајавши се, ништа не искористимо.

Слава И сада, Богородичан:

Преславно о Теби, говораху свуда, да си зачала телом Творца свих, Богородице Маријо, свеопевана и неискусомужна.

Антифон 5, глас 6.

Ученик за Учитеља уговараше цену, и за тридесет сребреника продаде Господа, целивом лукавим предајући Њега, безаконцима на смрт.

Данас говораше Творац неба и земље својим ученицима: приближи се час, и стиже Јуда који ме издаје, да се нико не одрекне мене, видећи ме на крсту између два разбојника. Јер страдам као човек и спасавам као Човекољубац, оне који у мене верују.

Слава И сада, Богородичан:

Неизрециво зачевши у последње дане и родивши Саздатеља свога, Дјево, спаси оне који Те величају.

Антифон 6. Глас 7.

Данас бденише Јуда да би предао Господа, превечнога Спаситеља света, који је са пет хлебова нахранио мноштво. Данас се безаконик одриче Учитеља, ученик бивши Владику издаде; за сребро продаде онога који је маном наситио човека.

Данас на крст Јудеји приковаше Господа, Који је штапом расекао море, и провео их кроз пустињу. Данас копљем прободоше ребра Његова, Који је ранио Египат казнама њих ради, и жучем напојише, Онога Који им је ману за храну пустио.

Господе, дошавши на страдање вољно, говорио си ученицима Твојим:

ако не могосте један час пробдети са мном, како обећасте да умрете за мене? Барем Јуду погледајте, како не спава, но труди се да ме преда безаконицима. Устаните, молите се, да се ко не одрекне мене, гледајући ме на крсту. Дуготрпељиви, слава Теби.

Слава И сада, Богородичан:

Радуј се Богородице, која си несместивог у небеса сместила у утробу твоју; радуј се Дјево, проповеди пророка, кроз коју нам засија Емануил; радуј се Мати Христа Бога.

Сједален, глас 7.

Који те начин Јудо, учини издајником Спаса? Да ли те Он од друштва апостолског одлучи? Да ли те лиши дара исцељивања? Да ли са њима вечераше, а тебе од трпезе одгурну? Да ли осталих ноге умивши, твоје презре? О колика добра си заборавио! И твоје, дакле, неблагодарно показа се расположење, а његово неизмерно проповеда се дуготрпљење, и велика милост.

Слава, И сада, Исто.

Антифон 7. Глас 8.

Безаконицима који су Те ухватили, трпећи, овако си говорио, Господе: Ако сте и ударили пастира и расули дванаест оваца, ученике моје, могао сам призвати више од дванаест легеона анђела; но дуготрпим да се испуни што сам вам објавио преко пророка мојих, непознато и скривено; Господе, слава Теби.

Петар који се трипут одрекао, одмах је разумео што му је речено, него принесе Теби сузе покајања: Боже, очисти ме и спаси ме.

Слава И сада, Богородичан:

Као врата спасоносна, и рај угодан, и облак вечне светлости, постојећу свету Дјеву, певајмо сви, говорећи јој: Радуј се!

Антифон 8. Глас 2.

Реците, безаконици, шта сте слушали од Спаса нашега? Нисам ли вам закон изложио и учења пророка? Како, дакле, помислисте да Пилату предате, од Бога дошавшег Бога Логоса и избавитеља душа наших?

Да се разапне! викаху, они који непрекидно уживаху Твоје дарове, и мољаху да добију злочинца уместо добротвора, убице праведника. А Ти си, Христе, ћутао трпећи њихову суровост, хотећи да пострадаш и да спасеш нас, као Човекољубац.

Слава И сада, Богородичан:

Зато што немамо смелости због мноштва грехова наших, Ти, Богородице Дјево, моли од Тебе рођенога; јер је много моћна молитва Матере пред добротом Владике. Не превиди, пречиста, молбе грешника, јер је милостив, и моћан да спасе Онај Који је изволео да пострада нас ради.

Антифон 9. Глас 3.

Поставише тридесет сребреника, цену процењенога, којег проценише неки од синова Израилевих. Бдите и молите се, да не уђете у искушење, јер је дух бодар, а тело слабо. Тога ради бдите.

Дадоше ми за храну жуч, и у жеђи мојој напојише ме оцтом. А Ти, Господе, подигни ме, и ја ћу им узвратити.

Слава И сада, Богородичан:

Ми који смо од незнабожаца, певамо Тебе, Богородице чиста, јер си родила Христа Бога нашега, Који је Тобом ослободио људе од проклетства.

Сједален, глас 8.

О како Јуда, некада Твој ученик, планираше издају против Тебе! Вечеравши заједно лукаво, издајник и неправедник, отишавши рече свештеницима: Шта ћете ми дати и ја ћу вам издати Онога, Који је закон разорио и оскврњио суботу? Дуготрпељиви Господе, слава Теби.

Антифон 10, глас 6.

Онај Који се оденуо светлошћу као хаљином, наг на суду стајаше, и по образу шамар примаше, од руку које је саздао. А безакони народ, на Крст прикова Господа славе. Тада се црквена завеса раздра, сунце помрче, не могући гледати Бога осрамоћена, од кога дрхти све и сва. Њему се поклонимо.

Ученик се одрече, а разбојник завапи: Помени ме, Господе, у Царству твојем.

Слава И сада, Богородичан:

Умири свет Господе, Који си изволео да из Дјеве тело понесеш ради слугу Својих, да сагласно славимо Тебе Човекољубче.

Антифон 11. Глас 6.

Уместо добара, која си учинио Христе, роду Јеврејскоме, на распеће Те осудише, појивши Те оцтом и жучи. Но, Господе, дај им, по делима њиховим, јер не разумеше твоје снисхођење.

Издаја не би довољна, Христе, синовима Јеврејским, него машаху главама својим, хулу и ругање Ти приносећи. Но дај им, Господе, по делима њиховим, јер узалудне ствари смишљаху против Тебе.

Нити земља како се потресе, нити камење како се распаде, не уразумише Јевреје, нити црквена завеса, нити устајање мртвих. Но, дај им, Господе, по делима њиховим, јер узалудне ствари смишљаху против Тебе.

Слава И сада, Богородичан:

Бога од Тебе рођенога познасмо, Богородице Дјево, једина чиста, једина благословена; стога непрестано Тебе певајући величамо.

Антифон 12, глас 8.

Ово говори Господ Јудејцима: Народе мој, шта ти учиних, или чиме ти досадих? Слепе твоје просветлих, губаве твоје очистих, човека који

лежаше на одру подигох. Народе мој, шта ти учиних, и чиме ми узврати? Уместо мане - жуч, уместо воде - оцат, уместо да ме волите - на крст ме приковасте. Нећу више подносити, но позваћу моје народе, и они ће ме прославити са Оцем и Духом, и ја ћу им даровати живот вечни.

Данас се црквена завеса раздире на изобличење безаконика, и сунце своје зраке скрива, гледајући Владиду распињаног.

Законодавци Израилјеви, Јудеји и фарисеји, скуп апостола виче вама: Ево Храма, којег ви разористе; ево Јагњета које ви распесте, и гробу предадoste; но влашћу својом васкрсе. Не варајте се Јудеји, јер то је Онај Који је у мору спасао и у пустињи хранио. Он је живот и светлост, и мир света.

Слава И сада, Богородичан:

Радуж се врата, Цара Славе, кроз која Вишњи једини прође, и опет запечаћена остави, на спасење душа наших.

Сједален, глас 8.

Када си стао пред Кајафу Боже, и био предат Пилату Судију, небеске силе од страха се ускелебаше. И тада си био уздигнут на дрво, између два разбојника и био убројан међу безаконике Безгрешни, да би спасао човека. Незлобиви Господе, слава Теби.

Слава, И сада, Исто.

Антифон 13. Глас 6.

Мноштво Јудеја, Господе, измолише од Пилата да Те разапну, јер не нашавши кривицу у Теби, ослободише виновног Вараву, а Тебе праведнога осудише, наследивши грех нечистог убиства. Но дај им, Господе, плату њихову, јер узалудне ствари смишљаху против Тебе.

Онога од кога све страхује и дрхти, и кога сваки језик пева, Христа Божију Силу и Божију Премудрост, свештеници ошамарише и жуч му дадоше. А Он изволи све да претрпи, хотећи да нас спасе од безакоња наших, својом крвљу, као Човекољубац.

Слава И сада, Богородичан:

Богородице, која си речју надразумно родила Саздатеља свога, Њега моли да спасе душе наше.

Антифон 14. Глас 8.

Господе, Који си примио разбојника за сапутника, који је руке крвљу упрљао, и нас с њим приборј, као добар и човекољубив.

Мали глас изусти разбојник на крсту, велику веру нађе, у трену се спасе, и први отворивши врата рајска уђе. Господе, који си примио покајање његово, слава Теби.

Слава И сада, Богородичан:

Радуј се Ти која си преко анђела примила радост света; Радуј се Која си родила Творца твога и Господа. Радуј се Која си се удостојила да будеш Мати Божија.

Антифон 15. Глас 6.

Данас виси на дрвету, Онај Који је на води земљу утврдио (**три пута**). Венцем од трња се крунише, Онај Који је Цар Анђела. Лажном порфиром огрће се, Онај Који је огрнуо небо облацима. Шамаре прима, Онај Који је у Јордану ослободио Адама. Клинцима би прикован, Женик Цркве. Копљем би прободен Син Дјеве.

Поклањамо се страдањима твојим, Христе.

Поклањамо се страдањима твојим, Христе.

Поклањамо се страдањима твојим, Христе.

Покажи нам и славно твоје Васкрсење.

Не празнујмо као Јудеји, јер Пасха наша - Христос за нас је жртвована. Но очистимо себе од сваке нечистоте, и искрено се помолимо Њему: Васкрсни Господе, спаси нас као Човекољубац.

Крст твој Господе, народу је твоме живот и заштита, и ми надајући се на њега, Тебе распетога Бога нашег певамо, помилуј нас.

Слава И сада, Богородичан:

Гледајући Те где висиш Христе, Она која Те роди, завапи: Каква је то необична тајна коју видим Сине мој? Како на дрвету умиреш телом причвршћен, Даваоче живота?

Сједален, глас 4.

Искупио си нас пречасном Крвљу Својом од клетве законске; на крсту прикован и копљем прободен, излио си бесмртност људима, Спаситељу наш, слава Ти.

Слава, И сада, Исто.

Онда Блажена. Глас 4.

У Царству твоме, сети нас се Госпoде, када дођеш у Царству твоме.
Блажени сиромашни духом, јер је њихово Царство небеско.
Блажени који плачу, јер ће се утешити.

Блажени кротки, јер ће наследити земљу.

Дрветом Адам из Раја би исељен, а дрветом крсним разбојник се у Рај усели. Јер први окусивши заповест одбаци Створитеља; а овај сараспевши се, исповеди Те као Бога прикривеног. Сети се и нас, Спасе, у Царству твоме.

Блажени гладни и жедни правде, јер ће се наситити.

Творца закона од ученика купише безаконици, и Њега као законпреступника поставише пред судију Пилата, вичући: Распни овога који је онима у пустињи ману давао. А ми, угледајући се на праведног разбојника, вером вапијемо; Сети се и нас Спасе, у Царству твоме.

Блажени милостиви, јер ће бити помиловани.

Мноштво богоубица, Јудејски народ безакони, махнито вичући Пилату, говораху; Распни Христа невинога; а Вараву нам радије ослободи. А ми говоримо к Њему гласом благоразумног разбојника: сети се и нас Спасе, у Царству твоме.

Блажени чисти срцем, јер ће Бога видети.

Живоносна Твоја ребра, Христе, као извор који истиче из Едема, Цркву Твоју, као разумни Рај напаја, раздељујући се отуда, као на почетке, у четири Еванђеља, свет напајајући, твар радујући, и народе верно учећи, да се клањају Царству Твоме.

Блажени миротворци, јер ће се синови Божији назвати.

Распео си се мене ради, да мени источиш опроштај; у ребра си прободен, да излијеш мени капи живота; клинцима си прикован да бих ја дубином страдања твојих, поверовавши у висину моћи твоје, вапио Теби: Животодавче Христе, слава крсту Спасе, и страдању твоме.

Блажени прогнани правде ради, јер је њихово Царство небеско.

Распетого Тебе Христе, сва твар видећи дрхташе, темељи земље се колебаху од страха моћи твоје; светила се небеска скриваху; а црквена завеса се раздираше, горе уздрхташе, и камење се распадале, и разбојник верни с нама викаше Теби, Спасе: „Сети нас се у Царству Твоме».

**Блажени сте, када вас срамоте и прогоне
и рекну сваку рђаву реч против вас, лажући мене ради.**

Рукопис наш, на крсту подерао си, Господе, и убројан у мртве, тамошњег тиранина си свезао, избављајући све од окова смрти васкрсењем Твојим, којим се просветисмо, Човекољупче Господе, и вапијемо Ти: сети се и нас, Спасе, у Царству Твоме.

Радујте се и веселите се, јер је плата ваша велика на небесима.

Ти Који си подигнут на крсту, и разрешио силу смрти, и избрисао као Бог рукопис против нас, Господе. Разбојничково покајање, даруј и нама који Те вером обожавамо, једини Човекољупче, Христе Боже наш, и који Ти вапијемо: сети се и нас, Спасе, у Царству Твоме.

Слава Оцу и Сину и Светоме Духу.

Оца, и Сина, и Духа Светога, сви верни јединодушно славословити, достојно се молимо, јединицу Божанства бивствујућу у Три

Ипостаси, која несливено пребива, просту, нераздељиву и неприступну, којом се избављамо од огњеног мучења.

И сада, и увек у векове векова. Амин.

Матер Твоју Христе, Ону која Те је телом безсемено родила, и уистину Дјеву, која је и по рођењу остала нетљена, Њу приводимо Теби на молитву, Владико многомилостиви, да опроштај сагрешења дарујеш онима који Ти увек вапију: Сети се и нас, Спасе, у Царству твоме.

3. ЗАТИМ ЧИТАМО ПСАЛАМ 50:

ПОМИЛУЈ ме, Боже, по великој милости Својој, и по обиљу милосрђа Свога очисти безакоње моје. Опери ме добро од безакоња мога, и од греха мога очисти ме. Јер безакоње моје ја знам, и грех је мој стално преда мном. Теби јединоме сагреших, и зло пред Тобом учиних. Да се оправдаш у речима Својим, и победиш када Ти суде. Гле, у безакоњима се зачех, и у гресима роди ме мати моја. Гле, истину љубиш, и јављаш ми непознатости и тајне мудрости Твоје. Покропи ме исопом, и очистићу се; опери ме, и бићу белји од снега. Дај ми да слушам радост и весеље, да се обрадују кости потрвене. Одврати лице Твоје од грехова мојих, и сва безакоња моја очисти. Срце чисто саздај у мени, Боже, и Дух прав обнови у утроби мојој. Не одбаци ме од лица Твога, и Духа Твога Светога не одузми од мене. Дај ми радост спасења Твога, и Духом владалачким утврди ме. Научићу безаконике путевима Твојим, и безбожници ће се обратити к Теби. Избави ме од крви, Боже, Боже спасења мога, обрадоваће се језик мој правди Твојој. Господе, отвори усне моје, и уста моја казиваће хвалу Твоју. Јер да си хтео жртве, ја бих Ти принео; за жртве свеспаљенице не мариш. Жртва је Богу дух скрушен; срце скрушено и унижено Бог неће одбацити. По благовољењу Своме, Господе, чини добро Сиону, и нека се подигну зидови Јерусалимски. Тада ћеш благоволити жртву правде, приносе и жртве свеспаљенице, тада ће принети на жртвеник Твој теоце.